

Mesilasperede talvitustingimuste hindamine. Inventari valmistamine ja remont

Kokkuvõte ettekandest Harju Mesinike Seltsi õppepäeval 28. jaanuaril 2009.a.

Lektor Endel Kivistik, PR-5-1.5-23

Mesindusloeng toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Mesilasperede talvitustingimuste hindamine

2008. aasta oktoobrikuu oli suhteliselt soe, kuu alul mesilased osaliselt veel lendasid. Päevane õhutemperatuur oli + 10 kraadi ringis. 15. oktoobril oli ilus pilvitu ja vaikne ilm. Varjus näitas kraadiklaas + 13,5. Kõik mesilaspered olid aktiivsed, toimus sügisene puhastuslend. Järgmine ilus ilm oli 20. oktoobril, siis oli veidi jahedam + 11,5 kraadi, enamus peresid lendasid.

28. oktoobril oli meil Kernu vallas tugev äike, müristas ja sadas rahet, mis tegi maa isegi valgeks. Oktoobris meie kandis öökülmi ei esinenud.

Novembrikuu alul püsisid veel suhteliselt soojad ilmad. 3. ja 4. novembril oli päevane õhutemperatuur +10,5 kraadi. Neli peret lendas päris korralikult. See lend jäi ka selle sügise viimaseks. Öösiti esines juba öökülmi -3 -5 kraadi. 20. novembril sadas maha esimene lumi, sel päeval asetasin tarude lennulaud talveasendisse. Õige lumesadu ja tuisk algas 23. oktoobri öösel, mis kestis kogu järgmise päeva. Sadas maha 30-40 cm lund. 26. novembril pööras tuule läänekaarde ning ilm läks sulaks. See kohev lumekate hakkas kiiresti kahanema.

Novembrikuu lõpuks oli see paks lumevaip kõik sulanud, jõgedes vulisesid suurveed, maa oli uuesti must.

Detsembrikuu algas sajuga, kogu esimese nädala püsisid vihmased ilmad. 8. detsembril ilm veidi külmenes, öösel -5 kraadi külma. 8. detsembril asetasin tarudele peale talvekatted. Sel päeval kuulasin ka pered esimest korda üle. Talvitumine kulges kenasti, mesilased sumisesid vaikselt. Detsembris olid vahelduvad ilmad - kord külmetas, siis jälle sulas. Aasta lõpp oli lumekatteta ja plusskraadidega. Lund oli detsembris maas ainult neljal päeval.

Aasta 2009 algas juba veidi külmemate ilmadega. Öösiti langes temperatuur – 10 kraadini. Lumikate puudus aga täielikult. 5. jaanuari hommikul oli selle talve külmem ilm – 18,3 kraadi. Päeval hakkas temperatuur kiiresti tõusma ning 6. jaanuaril oli juba + 2 kraadi sooja.

Sadas märga lund, maa sai jälle valgeks. Viimased nädalad on olnud suhteliselt soojad ilmad, maad katab õhuke lumevaip.

Üldiselt võib senist talve mesilaste talvituseks täiesti normaalseks pidada. Suuri temperatuurikõikumisi pole olnud, ka ilmad on olnud suhteliselt vaiksed. Teistkordselt kuulasin pered läbi teisipäeval, 20. jaanuaril. Sel päeval oli pilves vaikne ilm, külma 4 kraadi. Talvitus kulges normaalselt, peredes vaikne sumin. Langetist on suhteliselt vähe. Varroalesta ei leidnud. Kogu suve kasutasin peredes ehitusraame, mille ühel osal lasin alati lesehaudme kinni kaanetada ja siis kõrvaldasin selle. Sügisel täiendussöögi ajal ravisin kõiki peresid veel apistaani ribadega. 20. jaanuaril katsusin ka kõik pered pealt läbi, haudmetegevus polnud veel alanud, pered olid pealt külmad, vaatamata sellele, et talv on olnud suhteliselt soe.

TEEMA 2 – INVENTARI VALMISTAMINE JA REMONT

Teise teemana näitasin ja tutvustasin vähemkasutatavat mesindusinventari, mida oma mesilas kasutan ja need on: ehitusraamid, lestapüügiraamid, koorimismagasinid, sektsiooniraamid kärjemee tootmiseks, vertikaalemalahutusvõred.

Ehitusraamidena kasutan tavalist pesaraami, mille poolitan kinnise vaheliistuga, et mesilastel oleks rohkem puutepinda, kuhu kärjealgeid ehitada. Osa raame olen teinud ka lahtise ülemise liistuga. Neil raamid on metallist õlad. Alumises raamiosas asub valmis töölikkärg. Kui on tugev pere ja meekorjet on, siis nädalaga saab ehitusraamis kärg valmis tehtud. Ehitusraam suurendab vaha toodangut ja vähendab varraolesta levikut.

Lestapüügiraamideks olen teinud pesaraami, mille 2/3 ülemist osa eraldan kinnise vaheliistuga, selle alla ossa teen väikesed 10 cm kõrgused vahetatavad raamid. Neid väikeseid raame on tavaliselt kaks, mida aeg-ajalt vahetan kui lesehaue on juba kaanetatud.

Koorimismagasini raam on poole madalam magasin raamist, selle kõrguseks tuleb 6 cm. Need raamid kujutavad endast nagu pesakärje pikendust ja mesilased paigutavad sinna meelsasti nektarit. Nii esineb võimalus juba varakult toota värsket paju ja võilille mett. Kuna magasin on madal, seega ei jahuta see ka pesa.

Sektsiooniraamid on mõeldud kärjemee tootmiseks. Olen valmistanud tavalise magasin raami sisse neli väikest 10x12 cm suurust puidust raami, mis on vahetatavad. Neis raamides toodetud mee turustan kärjemeena, koos raamidega vastava suurusega plastikkarpides.

Vertikaalemalahutusvõred kujutavad endast vahelaua mõõtmetega puidust raame. Raami ümbrus on valmistatud 5 cm laiusest liistust. Raami sees asub plastikust emalahutusvõre. Ülemine liist on lahtikäiv, ühendatud puidukruvidega, seega on võret võimalik vajaduse korral vahetada. Nende raamidega piiran ma hauet lamavtarudes 12-13 raamile.

Võre eelised:

1. Haudmetegevuse piiramine suurendab osaliselt meesaaki
2. Talvepesa moodustub suve jooksul üles ehitatud uutele kärgedele
3. Pere läbivaatus võtab vähem aega, kontrollida tuleb emaga taruosa
4. Mee võtmine on lihtsam, meekärjed võetakse emata taruosast, kus pole hauet

Endel Kivistik